

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з простравматичним
стресовим розладом**
(назва дисципліни)

підготовки бакалавра (на базі повної загальної середньої освіти)
(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійної програми 227 « Фізична терапія, ерготерапія»
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус вибіркової дисципліни «**Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом**» підготовки “бакалавра”, галузі знань — 22 - охорона здоров'я, спеціальності — 227 - фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – 227 - фізична терапія, ерготерапія.

Розробник: Гайволя Руслан Юрійович, асистент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри
фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 3 від 16.10.2020 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

1. Опис клінічної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 - Охорона здоров'я	вибіркова
	Спеціальність: 227 - фізична терапії, ерготерапія	Рік підготовки: 4
Кількість годин /кредитів / 180/6	Освітньо-професійна програма: 227 - фізична терапія, ерготерапія Освітній ступінь: Бакалавр на базі повної загальної середньої школи	Семестр: 7
		Консультації: 12 год.
		Самостійна робота: 168 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Гайволя Руслан Юрійович
асистент
кафедри фізичної терапії та ерготерапії
0993112224, Haivolia.Ruslan@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:
<http://194.44.187.20/cgi-in/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо- професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема отримання теоретичних знань з основ фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом. Основні теми: Фізична терапія та ерготерапія при стресах, керування стресами, методи лікування ПТСР, засоби фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з ПТСР

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та захисту практики.

2. Пререквізити. Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Терапевтичні вправи»; «Преформовані фізичні чинники»; «Клінічний реабілітаційний менеджмент при дисфункціях серцево – судинної та дихальної систем», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату».

3. Мета і завдання практики.

Метою вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів набуття майбутніми спеціалістами – фізичними терапевтами практичних навичок та умінь, які дозволять зорганізувати та провести реабілітаційні заходи пацієнтам з посттравматичними стресовими розладами, закладання основ розуміння причин, клінічних проявів, ризиків розвитку ПТСР, можливих напрямків корекції та керування стресами.

Основними завданнями клінічної практики «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом» є:

- сформулювати у студентів, наукові уявлення про причини, прояви, ризики розвитку ПТСР - навчити студентів основ діагностики ПТСР,
- вказати на можливості фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом,
- навчити зорганізувати систему реабілітаційних заходів пацієнтів з посттравматичним стресовим розладом,
- вміти критично оцінювати медичну інформацію з позицій доказової медицини.

4. Результати практики.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ФК 7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ЗК 2 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ПР 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

За результатами практики студенти будуть компетентними у таких питаннях: застосування набутих студентами теоретичних знань про основні механізми розвитку посттравматичного стресового розладу; ознаки та ризики розвитку ПТСР завдяки:

знанням: етіології та патогенезу посттравматичного стресового розладу, клінічних ознак ПТСР, сучасних підходів до діагностики та методів лікування ПТСР;

умінням: визначати клінічний діагноз пацієнта, охарактеризувати поняття про посттравматичний стресовий розлад, розкривати причини, прояви, ризики розвитку ПТСР, оцінювати стан пацієнта, надавати рекомендації з методів лікування та засобів фізичної терапії та ерготерапії при посттравматичному стресовому розладі.

IV. Етапи практики.

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	Освоєння теоретичного матеріалу по фізичній терапії та ерготерапії в терапії. До початку практики.
Ознайомлювальний	Знайомство з базою практики. 1 день практики.
Основний.	Виконання завдань практики. Протягом проведення практики.
Підсумковий.	Захист практики.

V. Види індивідуальних завдань.

- Складання програм фізичної терапії та ерготерапії пацієнтам з посттравматичним стресовим розладом.

- Відео-презентація практичних навичок фізичної терапії та ерготерапії пацієнтам з посттравматичним стресовим розладом.

VI. Оцінювання результатів практики.

Зміст роботи	Кількість балів
1. Теоретична підготовка	15
2. Особистісні характеристики	5
3. Оцінювання процесу проходження практики	20
4. Оцінювання звітної документації (щоденник проходження практики)	15
5. Оцінювання допоміжної документації (програм ФТ, відео-презентація)	20
6. Захист практики	25
Сума	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 – 81	Добре	C	загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	непогано
60 – 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн- курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин, відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) .

Політика щодо академічної доброчесності. Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (заповнення журналу практики).

При виконанні самостійних, індивідуальних дослідних та практичних завдань в журналі практики студент обов'язково повинен посилатися на джерела інформації у разі запозичень ідей або тверджень.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студент має можливість відпрацювати 50% занять, які пропущені з неповажних причин, та всі заняття, які пропустив з поважної причини, та пройти повторно індивідуально практику в закладі проходження практики.

VII. Підсумковий контроль

На захисті практики оцінюється рівень теоретичної підготовки студента, його практичні навички, якість заповнення звітної та допоміжної документації, уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

VIII. Рекомендована література

Основна

1. Боген М.М. Навчання рухових дій / М. М. Боген. – К.: Фізична культура і спорт, 2005. – 234 с.
2. Губенко І.Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування : підручник / І.Я.Губенко, О .С. Карнацька, О.Т.Шевченко. — К. : Медицина, 2013. - 296 с.
3. Діагностичні критерії ПТСР для дітей (DSM-5) Синопис діагностичних

критеріїв DSM-5 та протоколів NICE для діагностики та лікування основних психічних розладів у дітей та підлітків. / перекл. з англійської; упор. та наук. ред. Леся Підлісецька. (Серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія»). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 112 с. – с. 85—91.

4. CPG . Підручник по клінічній практиці у поводженні із посттравматичним Стресом. Видання Міністерства у справах Ветеранів та Департаменту оборони США, 2010, 254 с, (VA/DoD Clinical Practice Guideline for Management of Post-traumatic Stress,2010) (англ.)

5.Козлова В. А . Основи валеології : навч. посіб. / В. А . Козлова. — Кіровоград : ФО -П Александрова М . В., 2012. - 352 с.

6. Медична психологія / [С.Д. Максименко, І.А.Коваль, К.С. Максименко, М.В.Папуча] ; за ред. С. Д. Максименка. — Вінниця : Нова Книга, 2008. — 520 с.

7. Посттравматичний стресовий розлад : [навч. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закл. МОЗ України / Венгер О. П. та ін.] ; ДВНЗ "Тернопіл. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України". — Тернопіль : ТДМУ, 2016. — 260 с.

8. Психологічна діагностика та корекція посттравматичного стресового розладу особистості : метод. посіб. / В. Є. Харченко, М. А. Шугай. – Острог : Острозька академія,2015. – 160 с.

9. Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки та сучасні підходи до терапії // NeuroNews, 2012, с.30 – 37.

10. Тарабрина Н. В. Практикум по психологии посттравматического стресса. — СПб: Питер, 2001. — 272 с.

11. Эффективная терапия посттравматического стрессового расстройства. Под редакцией Эдны Б. Фoa Теренса М. Кина Мэтью Дж. Фридмана. Москва «Когито-Центр»2005(рос.).

12. Фрідман М. Дж. ПТСР – історія та загальний огляд // Публікація центру ПТСРМіністерства у справах ветеранів США. 2016.

13. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации: Руководство для врачей и научных работников / Под ред. А.Н. Беловой, О.Н. Шепетовой.- М.: Антидор,2002.- 440с.

14. Щербатых Ю. В. Психология стресса /Ю. В. Щербатых. – М.: Эксмо, 2006.

15. Яровой В.К. Методы исследования в физической реабилитации / В.К.Яровой.-Севастополь: ООО «РИБЭСТ», 2006.- 180с.

Додаткова література

1. Бальсевич В. К. Физическая активность человека / В. К. Бальсевич, В. А. Запорожанов. – Киев : Здоровье, 2007. – 224 с.

2. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. - 379с.

3. Сергієнко Л.П. Комплексне тестування рухових здібностей людини. – Миколаїв:УДМТУ, 2001. – 360 с.

4. Табаровскі І. Що може Україна запозичити із досвіду інших країн щодо ПТСР? /Tabarovsky I., Kennan Cable No.13: What Ukraine Can Learn from Other Countries' Experiences with PTSD)// Публікація Wilson Center, 5 січня 2016.

5. Фодор К. Е. . Чи є глобальним вивчення травматичного стресу? Бібліометричне дослідження / Fodor, K. E. et al. "Is traumatic stress research global? A bibliometric analysis. // Eur J Psychotraumatology, Vol 5, 2014.

6. Шаповалова В.А., Коршак В.М., Халтагарова В.М. та ін. Спортивна медицина і фізична реабілітація. - К.: Медицина, 2008. - 246с.